

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Tractatus De Brevissima Ad Perfectionem Via, hoc est De
Perenni Divinæ Voluntatis Intentione, Executione,
Apprehensione**

Družbicki, Kaspar

Coloniae, 1723

Caput V. Occuritur dubiis contra dicta surgentibus, & quæ sit
perfectissima Christum imitandi ratio: Curque necessarium fuerit Christum
venire, docetur.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55395](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55395)

ipsam pervenire, relictis aliis viis, tum ad Deum non ducentibus, tum per circuitus longos ducentibus hanc unam viam Voluntatis Divinæ terere, calcare, & tenere: necesse est, inquam relictis omnibus aliis exercitiis, etiam piis, & uti potest videri, valde solidis ac sublimibus, vel renuntiare, solamque hanc Dei Voluntatem nudè & præcisè intueri, vel huic uni submittere, & ab eâ ad illa alia exercitia fructum derivare, illorumque tædiosam longitudinem, suavissimis facillimisque hujusce compendiis delinire: quod an fieri debeat, & quomodo possit, operæ pretium jam est declarare: quod quidem ita faciam, ut eâdem operâ, difficultates ex prædictis enascentes dilucidem.

CAPUT V.

Occurritur dubiis contra dicta surgentibus, & quæ sit perfectissima Christum imitandi ratio: Curque necessarium fuerit Christum venire, docetur.

19. **M**OTUS aliquis his, quæ jam dicta sunt, dicere fortasse poterit; Hinc sequi, quod quis Christum Dominum in suis operibus imitando, per Christumque ad Deum, juxta ipsiusmet præceptum pergendo, ad Deum aut non sit, aut tarde & ægrè sit perventurus: cum tamen Apostolus disertè dicat,

cat,

cat, quòd non sit aliud nomen datum hominibus, in quo oporteat nos salvos fieri, nisi utique nomen JESU; & ipse Christus non minus clare pronuntiet. *Nemo venit ad Patrem, nisi per me. Ego sum via, veritas, & vita.* Quomodo igitur, si Christus est via ad Deum, sine quâ nemo ad illum pervenire potest, alia quædam brevior via ad Deum statuitur? Equidem non dico ad Deum per Christum perveniri non posse; clarè enim hoc verba Evangelii, atque adeò omnis Christi œconomia, convincunt: sed dico, dari altiorem quandam, quin & magis immediatam (si nunc Voluntatem Dei à Christo ut Homine secernamus) ad Deum perveniendi rationem, quàm est per Christum; quin addo, dari talem, sine quâ ne ipse quidem Christus si ab eâ separari posset, via esset, aut utilis esset; & à quâ Christus ipse habet hoc, quòd sit ad Deum via. Neque enim Christus aliter & aliunde est ratio ad Deum accedendi, quàm ex Dei voluntate; adeò, ut ad Deum per Christum perque ejus fidem ac doctrinam & imitationem perveniri non posset, nisi Voluntati Divinæ hæc fides, doctrina, imitatioque in niteretur; quia enim Deus voluit nos in Christum credere, & hanc fidem nobis prodesse, idcirco, & nos credere tenemur, & fides nobis prodest: fac hæc Deum nolle, ruunt omnia.

Quod quidem tum multis aliis argumen- 20,
tis, tum illo imprimis probatur, quod supra
in hunc ipsum finem proposui, quando dixi,
Christum ipsum, nec per aliam viam ad Deum

ivisse, neque pervenire potuisse, quam per hanc Divinæ Voluntatis. Certe enim Christus ad Deum pervenire necesse habuit. Quoniam ipse ait: *Vado ad eum, qui me misit.* 16.13 *A Deo exivit, & ad Deum vadit; ascendo* 20. *ad Patrem meum, &c.* Si autem necesse habuit ad Deum pervenire, debuit & viam habere: Via Christi ad Deum, fuit Voluntas Dei. Ergo consequenter regula operum Christi, quibus ad Deum ibat, fuit Voluntas Dei. Habuit ergo Christus altiore regulam, quâ ipse ire, & dirigi in eundo ad Deum debuit. Hanc igitur regulam, quæ Christum rexit, & perduxit ad Deum, dico altiore esse, & magis immediatam rationem perveniendi ad Deum. Ea propter nullum opus Christi nobilius, majusque est, teste Scripturâ, quam Voluntatis Dei executio: nec ullius rei nobis tam illustre (addo & tam solum) exemplum dedit, quam Voluntatis Divinæ exequendæ. Quidquid enim fecit, studio Divinæ Voluntatis exequendæ fecit. Ergo Christum etiam in hoc imitari, est in maximo opere illius eum imitari; in hocque solo illum imitari debemus. Scripturam autem quam citavi, dico, esse illum Pauli locum: *Ad cum; Christus factus est obediens usque ad Phil mortem, &c. propter quod & Deus exaltavit* 2. *illum, &c.* Hic enim Paulus expressit, causam Exaltationis Christi non aliam, quam Voluntatis Divinæ executionem.

21. Neque hæc res est Christo Domino injuriosa, quin potius gloriosa; altissimum enim nobis modum Christum imitandi, exponit

ponit & proponit : facit enim & docet , non tantum , ut pro regulis nostrorum operum opera Christi assumamus , sed etiam ut secundum quam regulam Christus opera sua direxit , & nos secundum eandem dirigamus , & quâ viâ Christus ad Deum ivit , nos etiam eandem tendamus ; quod sine dubio celsius est imitationis genus , quam si opera ejus tantum attendentes , regulam autem operum ejus ignorantes , nostra opera operibus ejus , non regulæ ejus accommodemus . Sicut nemo negarit , quod perfectius imitetur Magistrum discipulus Pictoris , tunc , quando ex eadem arte , ex qua Magister pingit aut pinxit imaginem , & ille similiter illi similem pingit , quàm si artis Magistri sui ignarus , præceptorumque , ad imaginem tantum à Magistro profectam respectans , similem illi depingere conetur : qui enim sic imitatur , artem non scit , nec regulam , proinde nec Magistri perfectionem assequitur : neque omninò Magistrum , sed opus Magistri imitatur , proque arte ac regula operationis suæ , exemplari per artem depicto utitur . Pari ergo ratione , qui opera talia facit , qualia fecit Christus , & ideò tantum , quia ille fecit , benè quidem is facit , & aliquomodo Christum imitatur , non perfectè tamen imitatur Christum , sed potius tantum opus Christi , quoniam nec operationis Christi modum , nec artem imitatur , aut exprimit ; at verò ille denum Christum per omnem modum imitatur , qui & hoc facit quod Christus , & eodem modo , ex eadem arte , secundum eandem re-

gulam, secundum quam Christus fecit: hoc est enim verè discipulum esse, hoc est perfectionem Magistri affectum esse, quodque discipulo sufficere, Christus non dubitavit asserere, quando dixit: *Sufficit ei* (discipulo) *si sit sicut & Magister ejus*, Ex duobus igitur hisce benè operandi modis. *Facio istud quod Christus fecit, quia Christus fecit*. Et: *Facio istud quod Christus fecit, quia Deus precepit nobilior, excellentiorque est modus posterior, quàm prior: tum quia nobilior est Dei voluntas, exemplo & opere Christi: (secludendo personam operantis) tum quia ipse Christus Dominus, non primum modum sed secundum tenuit: ex quo etiam sequitur, quòd non is, qui primum operandi modum, sed is qui secundum tenet, Christum Dominum imitetur, quoniam quem modum Christus in operando tenuit, & ipse tenet.*

22. Atque ex his confestim solvitur altera cum hac connexa difficultas. Dixit enim forte aliquis. Gratis Christum in mundum venisse, neque fidem in Christum, ejusque imitationem nobis ad salutem necessariam: Siquidem (ut dicebam) sequendo solam Dei Voluntatem, eique in harendo salvari possumus. At enim ego non dicebam, sine Christo-Homine pervenire nos ad Deum (stante hoc rerum humanarum ordine, qui defacto est) posse; sed tantum dixi, perveniri immediatius, & altiore via, quàm per Christum hominem, etsi non sine Christo Homine; eâ scilicet viâ, quâ ipse prior, & ad exemplum nostrum pervenit Christus, per
Volun-

Voluntatis nempe Divinæ executionem, quæ supponit Scientiam sui . atque cognitionem; cognosci vero non potuit, nec potest, nisi per Christum; ipse enim à Deo datus est Magister & expositor Divinæ Voluntatis, idque non speculativus tantum, docendo nos quid DEUS velit, quid jubeat, quid vetet, quid consulat, quid approbet, quid (uno verbo) facere nos velit? sed etiam practicus, dicendo suo exemplo, quomodo hoc ipsum, quod faciendum docebamur, faceremus.

Quæ causa est, cur Christus necessarius 23. nobis fuerit ad credendum, ad discendum, ad imitandum, ad valendum, curque non gratis venerit, curque etiam tam multa heroicarum virtutum opera in omni genere ediderit. Ad credendum quidem esse necessarium, quia oportebat nos credere Christum à DEO esse, & Deum esse; docendi auctoritatem, & verba vitæ æternæ habere: ad discendum, ut ab eo Voluntatem Dei disceremus; ad imitandum, ut ab eo modum Voluntatis Divinæ exequendæ practicum, & in exemplo haberemus: ad volendum, sine ipso enim nihil valebamus facere, nec Voluntatem Dei, aut scire, aut exequi, sed ejus ad id merito & gratiâ opus habebamus, ut ipse nobis promereretur & gratiam, & jus ad gratiam, per quam & cognoscere, & velle, & posse, & reipsâ exequi potentes essemus Dei Voluntatem. Sine ipso enim nihil possumus facere; in ipso vivimus movemur, & sumus; per ipsum, & in ipso, & ex ipso

sunt opera nostra omnia ; ab ipso habemus scire , velle , posse , facere pro bona voluntate nostra. Alioqui autem illis heroicis virtutibus opus non erat ad nudam Voluntatis Divinæ explicationem , imò nec ad nostram redemptionem : redimi enim unicâ guttulâ Sanguinis , imò unico nutu oculorum ejus poteramus : verum ad nos suo exemplo instruendos ; ut scilicet , non tantum sciremus Voluntatem DEI , & quæ agenda , non agendavé essent , sed etiam exemplar ac modum eadem agendi haberemus. Qui modus non poterat facile nobis infirmis & rudibus , quia & malitiâ corruptis dari in uno aliquo levi Christi Domini facto , sed oportebat heroica , & plurima facinora virtutum excellentium exhiberi : puta , Amoris Dei , & proximi , & inimicorum : Obedientiæ ad DEUM , & omnem Magistratum : Spei contra spem ; Humilitationis & Humilitatis , Patientiæ , cum Innocentiâ & recte factis : Paupertatis Spiritûs , Castitatis , Mansuetudinis , Resignationis , Silentii , Zeli , Discretionis , &c.

24. Non est ergo dicendum , posse ad DEUM perveniri sine Christo , sed potius posse & debere ad DEUM immediatè perveniri exemplo Christi , ductu Christi , modo eo , quo pervenit Christus. Passus est Christus indigna , quia Deus ita voluit , possumus & nos , quin & debemus injurias pati , quia Deus idem vult , idque se velle ostendit , per doctrinam , & per exempla Christi ; ut scilicet , & vellemus tanto exemplo moti , & ut sciremus , tanto Magisterio practico docti , & deni-

denique ut possemus, copiosissimis efficacissimisque ejus meritis adjuti, & roborati Divinam suam Voluntatem, quantumvis ardua volentem exequi. Quod utique excelsissimum genus est, tum imitandi Christum, tum pertingendi ad Deum.

Totum hoc, quod dixi hactenus, robur ^{25.} fumere potest ex eo, quod Christus Dominus aliquando dicebat, Observationem verborum seu mandatorum Dei, beatitudinem & salutem conferre; aliquando dicebat observationem mandatorum suorum id facere. Faciebat enim hoc, quia aliquando se ut hominem à Deo discernebat, aliquando se ut Deum in æquali portione cum Deo ponebat. Quando se à Deo separabat, non suorum, sed Divinorum verborum custodiam salutarem esse dicebat, tanquam altiùs esset, Dei, quàm sua verba custodire; quando Deo se ex æquo ponebat, verba quoque sua spiritum & vitam esse, hoc est, salutem & beatitudinem æternam illa servantibus conferre demonstrabat.

CAPUT VI.

*Studium exercendi se in solius
Divinae Voluntatis Intentione,
& executione, non præju-
dicare aliis piis exercitiis
ostenditur.*

AT enim nonnemo dicet: Ex hâc doctrinâ, ^{26.}
quam